

Sosiaali- ja terveysministeriö

Sosiaali- ja terveysministeriön lausuntopyyntö 16.5.2018; STM024/2018

Lausunto hallituksen esityksestä työeläkevakuutusyhtiöistä annetun lain muuttamiseksi sekä eräksi siihen liittyviksi laeiksi

Sosiaali- ja terveysministeriö on pyytänyt sisäministeriön lausuntoa hallituksen esityksestä työeläkevakuutusyhtiöistä annetun lain muuttamiseksi sekä eräksi siihen liittyviksi laeiksi. Sisäministeriön poliisiosasto lausuu asiasta seuraavaa:

Poliisiosasto pitää esitystä kannatettavana.

Esityksen tavoitteena on lisätä lakisääteisen työeläketurvan toimeenpanosta huolehtivien työeläkelaitosten toiminnan läpinäkyvyyttä ja avoimuutta sekä julkista luotettavuutta.

Työeläkelaitokset ovat Suomen markkinoilla suurimpia sijoittajia. Työeläkevarat olivat vuonna 2016 noin 190 miljardia euroa. Sijoitusomaisuuden kokonaismäärästä 14,1 miljardia oli sijoitettuna suomalaisiin pörssiyhtiöihin.

Työeläkevakuutusyhtiöiden ja työeläkelaitosten sijoitustoiminta sisältää merkittävää vallankäyttöä, johon liittyy olennaisesti arvojohtaminen ja yhteiskuntavastuu. Globaalissa maailmassa suomalaisten työeläkevaroista huolehtivien yhtiöiden tulee varmistaa, että omistajaohjauksesta kohdeyhtiöihin raportoidaan oikea-aikaisesti ja läpinäkyvästi. Tästä syystä on tärkeää, että lakiin kirjataan yksityiskohtaisempaa sääntelyä omistajaohjauksen periaatteiden laatisemisesta ja julkistamisesta. Menettelyllä voidaan varmistaa samanlaisten periaatteiden toteuttamisesta yhdellä toimialalla.

Luonnoksessa hallituksen esitykseksi on todettu, että onnistunut sijoitustoiminta edellyttää sijoittajalta hyvää riskienhallintaa. Sijoitettavat varat on osattava hajauttaa sekä alueellisesti että eri omaisuuslajeihin. Esityksessä käy ilmi, että työeläkelaitokset ovat siirtäneet sijoitusten painopistettä osakesijoituksiin ja euroalueen ulkopuolelle. Sijoitusten erilainen jakautuminen on kiinni kunkin työeläkelaitoksen riskinottoa koskevista valinnoista. Tehdyistä ulkomaisista valinnoista tulisi vastaavalla tavalla raportoida julkisesti. Raportoinnin läpinäkyvyys osaltaan varmistaisi huolellisen sijoitustoiminnan ja riskienhallinnan. Poikkeuksellisilla sijoitusriskeillä voi mahdollisesti olla yhteyttä tuloksiin ja johdon palkitsemiseen.

Suomen hajautetussa työeläkejärjestelmässä useat erilaiset työeläkevakuuttajat vastaavat työeläkevarojen sijoittamisesta. Työeläkevakuuttajat käyvät jatkuvaa keskinäistä kilpailua Suomessa asiakkaista. Kilpailussa käytetään myös niin sanottua työhyvinvointirahaa, jolla ostetaan uusia asiakkaita. Käytetyt summat voivat nousta todella korkeiksi riippuen kohdeyhtiön koosta. Kyseinen menettely voi vääristää alan oikeaa kilpailua ja siihen voi liittyä väärinkäytösten mahdollisuuksia. Kun esityksessä on korostettu oikea-aikaisen ja läpinäkyvyyden raportointia sekä tiedottamisen merkitystä työeläkevakuuttamisen toimialalla niin yhteiskunnallisen merkittävyyden vuoksi poliisiosasto katsoo, että asiasta tulisi säätää tarkemmin.

29.06.2018

Poliisitoimintaan esityksellä ei arvion mukaan tule olemaan merkittävimpiä vaikutuksia.

Poliisijohtajan sijainen
Poliisiylitarkastaja   Stefan Gerkman

Poliisitarkastaja   Juha Tuovinen

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu asianhallintajärjestelmässä. Sisäministeriö 29.06.2018 klo 11:46. Allekirjoituksen oikeellisuuden voi todentaa kirjaamosta.

Tiedoksi

Risto Lammi
STM kirjaamo
PO virkaposti